

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.А.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

205

років освітніх традицій

12-13 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

бути викликані активними військовими діями в суміжних регіонах Сирії та Іраку. Тож цілком можливо, що аномальний сейсморежим в центрі ДДЗ теж пов'язаний з безглуздою російською військовою агресією в Україні з 2014 року.

Література:

1. Shliakhovyi V.P., Chernyi V.I., Shliakhovyi V.V. (2010). Earth's tidal tilt jumps and their relationship to earthquake source's physics. *Geophysical journal*, v 32-4, P. 146-149

2. Шляховий В.П., Шиян Р.В., Шляховий Р.В. (2019). Дослідження полтавських сейсмоприпливних записів у період подій-вибухів у Балаклії та Калинівці. *Геофізичний журнал*, т.41, №1, С. 215-230

3. Schlikhovoï V.P., Chernyi V.I., Ostrovski A.E. (1988). Investigation of the deformation processes in the area of the Vrancea focal zone using highly precise tiltmeters. *6th International Symposium "Geodes and Physics Earth" (Potsdam)*, Proceeding Part III, p. 217-228

УДК 332.33

**НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО МОНІТОРИНГУ
ЗЕМЕЛЬ**

Щепак В.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
kanameshch@gmail.com*

Природно-ресурсний потенціал України представлений широким спектром земельних, водних та біологічних ресурсів. Земельні ресурси України є одним із найвагоміших екологічних та економічних активів держави, унікальним за своїми властивостями. Вони забезпечують функціонування економіки та суспільства, є надійною основою соціально-економічного розвитку країни. Використання земель пов'язане із значними проблемами, які виникли через порушення екологічної рівноваги і співвідношення між площами ріллі, природних угідь, лісових і водних ресурсів. Стан землекористування в Україні настільки критичний, що подальша деградація природного потенціалу земельних ресурсів може мати катастрофічні наслідки.

В Україні нараховується понад 1,1 млн. гектарів деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель, які підлягають консервації, 143,4 тис. гектарів порушених земель, які потребують рекультивациі, та 315,6 тис. гектарів малопродуктивних угідь, які потребують поліпшення [1].

Такі обставини спонукають розвиток та вдосконалення державного моніторингу земель, результати якого мають вагоме значення при прийнятті управлінських рішень щодо раціонального землекористування.

Формування збалансованого природокористування можливе при комплексному підході до оцінки інтенсивності природно-господарського використання земель.

Землекористування впливає на земельний покрив, а зміни в земельному покриві в свою чергу впливають на використання землі. Зміни в землекористуванні є широко поширеним і пришвидшувальним процесом, головним чином зумовленим природними явищами та антропогенною діяльністю.

Технології виявлення цифрових змін за допомогою використання багатомірних супутникових зображень допомагають зрозуміти просторово-часову ландшафтну динаміку [2].

При проведенні досліджень в області моніторингу землекористування у містах було виокремлено процеси урбанізації та їх негативний вплив на міські землі. На думку науковців необхідно скорочувати площі земель, які відводяться під забудову [3].

Для досягнення стійкого розвитку землекористування, наприклад уряд Німеччини оголосив про істотне скорочення споживання відкритого простору для населених пунктів та транспортної інфраструктури. Досягнення таких цілей можливе за умови надання плановим органам актуальної і точної інформацією про землекористування. Просторовий аналіз топографічних базових даних та процедури геообробки повинні повторюватися постійно [4].

Дистанційне зондування може забезпечувати точну інформацію на великих площах і широко використовується для цих завдань [5]. Найбільшою екологічною проблемою внаслідок використання земельних ресурсів та господарської діяльності є деградація земель [6]. В роботах Попової О. Л. стан земельних ресурсів України оцінюється як близький до критичного [7].

Зарубіжний досвід організації землекористування повинен бути врахований при усуненні проблем щодо поліпшення використання земельного фонду в Україні. Особливу увагу необхідно звернути на організацію постійного моніторингу земель. Такий підхід дасть можливість сформувати інформаційну базу даних про стан земельного фонду України. Отримана інформація буде основою для прийняття управлінських рішень щодо організації ефективного землекористування.

Література:

1. Стратегія удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2017-%D0%BF>.

2. Rawat, J.S. & Kumar, M. (2015), Monitoring land use/cover change using remote sensing and GIS techniques: A case study of Hawalbagh block, district Almora, Uttarakhand, India. *The Egyptian Journal of Remote Sensing and Space Science*, Vol. 18, Issul 1, doi.org/10.1016/j.ejrs.2015.02.002: pp. 77-84.

3. Moudon, A. & Hubner, M. (2000), *Monitoring Land Supply with Geographic Information Systems. Theory, Practice and Parcel-Based Approaches*. John Wiley & Sons, Inc., New York, 327 p.

4. Krüger, T., Gotthard, M., & Ulrich, S. (2013), Land-use monitoring by topographic data, *Journal Cartography and Geographic Information Science*, Vol. 40, Issue 3, pp. 220-228, doi.org/10.1080/15230406.2013.809232.

5. Francesco Nex, f., Delucchi, L., Gianelle, D., Neteler, M., Remondino, F. & Dalponte, M. (2017), Land Cover Classification and Monitoring: the STEM Open Source Solution, European Journal of Remote Sensing, 48:1, pp. 811-831, DOI: 10.5721/EuJRS20154845.

6. Yatsuk, I.P. (2014). Analysis of agro-ecological condition of the soil of the Zhytomyr region under method of eco-agrochemical certification, Zbalansovane pryrodokorystuvannia, Vol.2, pp. 107-110.

7. Попова О.Л. Екодіагностика природо-господарської організації території України: агроландшафтний аспект / О. Л. Попова // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 3. – С. 92-101. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2012_3_9 № 3, pp. 92-101